

Zielona Góra, 9 czerwca 2026 r.

Apel Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego
w sprawie wsparcia gmin w dostosowaniu budynków
do wymogów uchwały antysmogowej

Szanowny Panie Marszałku,

w imieniu Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego zwracamy się z apelem o podjęcie działań wspierających gminy w dostosowaniu budynków komunalnych oraz innych budynków znajdujących się na terenie gminy do wymogów tzw. uchwały antysmogowej obowiązującej na terenie województwa lubuskiego.

Zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Lubuskiego nr XLVI/732/18 z dnia 18 czerwca 2018 r. dla strefy lubuskiej - obejmującej obszar województwa z wyłączeniem Zielonej Góry i Gorzowa Wielkopolskiego - od 1 stycznia 2027 r. w instalacjach, w których następuje spalanie paliw stałych, dopuszczone będzie użytkowanie wyłącznie źródeł ciepła spełniających określone wymagania emisyjne. W praktyce oznacza to konieczność wymiany części obecnie eksploatowanych kotłów, pieców i miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń w wielu budynkach na terenie gmin.

Samorządy w pełni rozumieją cele związane z poprawą jakości powietrza i ograniczeniem niskiej emisji. Jednocześnie zbliżający się termin wejścia w życie kluczowych wymogów uchwały rodzi istotne wyzwania organizacyjne, techniczne i finansowe. Dotyczy to m.in. zasobu komunalnego, w którym nadal funkcjonują źródła ciepła niespełniające przyszłych wymagań, a ich wymiana często wiąże się nie tylko z zakupem nowego urządzenia, lecz również z koniecznością modernizacji instalacji, przewodów kominowych, wykonania dodatkowych prac budowlanych albo zapewnienia alternatywnego sposobu ogrzewania.

W wielu gminach problem ten może mieć charakter systemowy. Skala potrzeb inwestycyjnych, ograniczone możliwości budżetowe części samorządów, a także krótki czas pozostały do końca 2026 r. powodują, że bez skoordynowanego wsparcia

na poziomie regionalnym część jednostek może mieć trudności z pełnym dostosowaniem m.in. swoich zasobów w wymaganym terminie.

W związku z powyższym apelujemy o:

- 1) podjęcie wspólnych działań z udziałem samorządów, służących oszacowaniu rzeczywistej skali problemu w gminach województwa lubuskiego,
- 2) przygotowanie i przedstawienie gminom aktualnej informacji o dostępnych oraz planowanych źródłach finansowania wymiany nieefektywnych źródeł ciepła w budynkach komunalnych i innych budynkach znajdujących się na terenie gmin,
- 3) rozważenie uruchomienia dedykowanego regionalnego instrumentu wsparcia lub dodatkowego mechanizmu pomocowego dla gmin, które stoją przed koniecznością realizacji znacznych nakładów inwestycyjnych w krótkim czasie,
- 4) zorganizowanie spotkania roboczego z udziałem przedstawicieli Zarządu Województwa Lubuskiego, właściwych departamentów Urzędu Marszałkowskiego, WFOŚiGW oraz reprezentantów gmin w celu omówienia stanu przygotowań i możliwych rozwiązań,
- 5) przeanalizowanie - po zebraniu danych od gmin - czy obecny stan realizacji oraz skala barier nie uzasadniają podjęcia dalszych działań organizacyjnych lub prawnych, które pozwolą osiągnąć cele środowiskowe przy jednoczesnym uwzględnieniu realnych możliwości samorządów.

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego deklaruje gotowość do współpracy przy zebraniu danych z gmin oraz wypracowaniu rozwiązań, które z jednej strony będą służyły poprawie jakości powietrza, a z drugiej pozwolą samorządom na realne i odpowiedzialne wdrożenie obowiązków wynikających z uchwały.

Liczymy na zajęcie stanowiska w tej sprawie oraz podjęcie rozmów z przedstawicielami gmin województwa lubuskiego.

PREZES
Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego
Bartłomiej Kucharczyk
Bartłomiej Kucharczyk